

Є. А. ДОРДУКА

викладач кафедри іноземних мов,
Київський національний лінгвістичний університет (Україна, Київ)
e-mail: yelyzaveta.dorduka@knlu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6252-1632>

ТУРИСТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ : ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Анотація

Метою дослідження є аналіз ефективності використання туристичної термінології як інструменту вивчення англійської мови, зокрема в контексті навчання студентів різних рівнів в Україні. У статті розглядається значення туристичної лексики для розвитку мовних компетенцій, її роль у мотивації студентів, а також можливості інтеграції цієї тематики в навчальні програми. **Методологія** дослідження базується на використанні аналізу наукових праць та емпіричних досліджень, а також інтеграції сучасних педагогічних підходів до вивчення іноземних мов українськими студентами. Використовуються методи аналізу, синтезу, порівняння та дослідження реальних прикладів використання туристичної лексики в класі. **Наукова новизна** роботи полягає в тому, що вона розкриває нові підходи до системного аналізу туристичної термінології як потужний інструмент для розвитку англійської мови, зокрема в аспекті її інтеграції в навчальні програми для студентів різних рівнів. Розглядається вплив використання туристичних тем на розвиток мовних навичок і міжкультурної компетенції студентів. Окрім того, дослідження акцентує увагу на можливості використання туристичної лексики як засобу формування комунікативної компетентності у студентів в умовах автентичного мовного середовища. **Результати дослідження** підтверджують, що туристична лексика сприяє підвищенню мотивації до вивчення мови, дозволяє студентам практично застосовувати знання в реальних ситуаціях, таких як подорожі або обслуговування туристів. В статті також виствітлено, що туристична термінологія є ефективним засобом для розвитку навичок читання, слухання, говоріння та письма, що забезпечує всебічне засвоєння англійської мови. З'ясовано, що систематичне використання туристичної термінології в навчальному процесі сприяє не лише засвоєнню спеціалізованої лексики, але й розвитку критичного мислення та навичок міжкультурної комунікації.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, туристична лексика, англійська туристична термінологія, метод мовних подорожей, інтерактивні вправи, культурна спадщина.

TOURIST TERMINOLOGY IN TEACHING ENGLISH IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS : HISTORY AND MODERNITY

Abstract

The aim of the publication is to analyse the effectiveness of using tourist terminology as a tool for learning English, in particular in the context of teaching students of different levels in Ukraine. The article discusses the importance of tourist vocabulary for the development of language competences, its role in motivating students, as well as the possibilities of integrating this topic into curricula. **The research methodology** is based on the analysis of scientific works and empirical studies, as well as the integration of modern pedagogical approaches to foreign language learning by Ukrainian students. The methods used are analysis, synthesis, comparison and research of real-life examples of using tourist vocabulary in the classroom. **The scientific significance** of the work lies in the fact that it reveals new approaches to the systematic analysis of tourist terminology as a powerful tool for the development of English, in particular

in terms of its integration into the curriculum for students of different levels. The impact of using tourism topics on the development of students' language skills and intercultural competence is considered. The study also focuses on the possibility of using tourist vocabulary as a means of developing students' communicative competence in an authentic language environment. **The results of the research** confirm that tourist vocabulary helps to increase motivation to learn the language, allows students to practically apply knowledge in real situations, such as travelling or serving tourists. The article also highlights that tourist terminology is an effective tool for developing reading, listening, speaking and writing skills, which ensures comprehensive acquisition of English. The systematic use of tourism terminology in the educational process has been found to contribute not only to the acquisition of specialised vocabulary, but also to the development of critical thinking and intercultural communication skills.

Keywords: higher education institution, tourist vocabulary, English tourist terminology, language travel method, interactive exercises, cultural heritage.

Вступ. Вивчення іноземних мов є однією з основних складових сучасної освіти України. У вищих навчальних закладах України англійська мова є першою іноземною мовою навчання. Київський національний лінгвістичний університет (КНЛУ) є провідним освітнім і науково-методичним центром, що забезпечує підготовку фахівців у сфері філології та суміжних галузей. Однією з таких галузей є туризм, для якого у КНЛУ створено секцію туризму на базі кафедри історії України, країнознавства і туризмознавства, заснованої у 1987 р. Окрім КНЛУ спеціальність ІЗ Туризм та рекреація представлена в багатьох закладах вищої освіти України, що сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців для туристичної індустрії.

Важливою складовою підготовки майбутніх фахівців з туризму є англійська мова, адже вона необхідна для ефективної комунікації з іноземними туристами, співпраці з міжнародними компаніями та розширення кар'єрних можливостей здобувачів. У своїй монографії "Туристична термінологія: семантика і функціонування" кандидат філологічних наук, доцент Прима В. наголошує, що серед різних підходів до навчання англійської мови, особливо популярним є використання тематичних вокабулярів для розвитку мовних навичок (2018). Однією з таких тем є туристична лексика, яка дозволяє студентам не тільки покращити свою мову, але й активно долучити знання до реальних ситуацій. Оскільки туристичний сектор є одним із найбільш динамічних і глобальних, здобуття навичок, пов'язаних із цією тематикою, є корисним для студентів на різних етапах навчання.

Туристична термінологія включає широкий спектр слів і виразів, що використовуються у процесі подорожей, бронювання, відпочинку, а також в культурних і міжкультурних взаємодіях. У своїй монографії "Лексико-фразеологічні інновації англійської мови сфери спорту та туризму (з англо-українським словником)" професор кафедри практичної психології та педагогіки факультету психології та соціального захисту Львівського державного університету безпеки життєдіяльності Литвин А. підкреслює, що вивчення туристичної лексики має низку переваг для студентів, оскільки вона є практичною, легко запам'ятовується і часто супроводжується емоційно забарвленими контекстами, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Крім того, туристична лексика дає можливість створити інтерактивне, зацікавлене середовище для студентів, дозволяючи вивчати мову через елементи реального життя, такі як діалоги в ресторанах, готелях або на транспорті (2018).

Сучасний підхід до викладання мов передбачає не тільки навчання граматики і лексики, але й розвиток міжкультурної компетенції, що є важливим аспектом вивчення іноземних мов. У колективній монографії "Modern education, training and upbringing" є частині 6.21 "Використання професійно орієнтованих текстів на заняттях з англійської мови для студентів спеціальності "Туризм" (розробка

програми дисципліни “Іноземна мова у ситуаціях професійного спілкування”) науковці Петрушова Н. та Кравченко В. акцентують увагу, що туристична тематика може виступати як зв’язуючий елемент, що дозволяє розширити кругозір студентів і допомогти їм краще орієнтуватися в міжнародному середовищі (2021, с. 519–526). Вона дає можливість не лише покращити мовні навички, але й підвищити мотивацію для подальшого вивчення мови через захоплюючі заняття та реальні ситуації.

Таким чином, сучасні науковці акцентували важливість інтеграції туристичної термінології в навчання англійської мови. Це сприяє не лише покращенню мовних навичок студентів, а й розвитку їхньої міжкультурної компетенції, що є необхідним в умовах глобалізації та міжнародної співпраці. Залучення туристичної тематики до навчання допомагає створювати практичні ситуації, які дозволяють студентам краще орієнтуватися в реальному житті, розширюючи їхні кар’єрні можливості і підвищуючи мотивацію для подальшого вивчення мови.

На сьогоднішній день туристична лексика застосовується не тільки в курсах для початківців, але й для студентів середнього і високого рівня. У процесі навчання використовуються різні науково-методичні матеріали, що включають діалоги, аудіо та відео-уроки, вправи і ситуаційні ігри, які дозволяють практично відпрацьовувати отримані знання. Актуальність впровадження штучного інтелекту (ШІ) у навчання англійської мови в цьому контексті полягає у можливості створення адаптивних інструментів, що сприяють більш ефективному засвоєнню туристичної лексики завдяки інтерактивним платформам, персоналізованим завданням та використанню автентичних матеріалів. Такі заняття дають студентам не лише теоретичні знання, а й практичні навички, необхідні для майбутньої роботи в сфері туризму.

Оскільки використання туристичної лексики в навчанні мови має значний потенціал для покращення навичок і підвищення мотивації студентів, метою цієї статті є системний аналіз ефективності цієї методики. Розглядаються основні переваги використання туристичної лексики, методи інтеграції цієї тематики в навчальні програми, а також практичні підходи до навчання студентів різних рівнів.

Актуальність дослідження теми полягає в кількох важливих аспектах: туристична лексика є актуальною для студентів, оскільки вона безпосередньо пов’язана з реальними ситуаціями, що зустрічаються під час подорожей і обслуговування туристів; знання цієї лексики дозволяє студентам розвивати мовні навички, що можуть бути застосовані у повсякденному житті та професійній діяльності.

Використання туристичної термінології дозволяє студентам не лише опанувати мовні вирази, але й розширити культурний кругозір, ознайомлюючи їх з традиціями та особливостями різних країн.

Інтеграція туристичної тематики в навчальний процес робить навчання англійської мови більш цікавим і захоплюючим, що сприяє підвищенню мотивації студентів.

Туристична лексика може бути адаптована до різних рівнів знань англійської мови, що забезпечує ефективне навчання студентів незалежно від їхнього рівня підготовки. Особливістю туристичної лексики є її інтернаціональність, адже значна частина термінів і виразів використовується у спілкуванні туристів з усього світу, що робить її універсальним засобом комунікації в міжкультурному середовищі. Такий підхід дозволяє студентам засвоювати лексику, яка буде однаково зрозумілою для англомовних носіїв та представників інших країн, сприяючи успішному налагодженню комунікації.

Вивчення туристичної термінології сприяє розвитку практичних навичок, таких як читання, слухання, говоріння та письмо, що є важливими для всебічного засвоєння англійської мови.

Метою дослідження є аналіз ефективності використання туристичної термінології як інструменту вивчення англійської мови, зокрема в контексті навчання студентів різних рівнів в Україні.

У статті розкриваються поставлені наступні **завдання**: визначення переваг використання туристичної лексики в навчальному процесі, адаптація лексики для різних рівнів знань, створення навчальних матеріалів, впровадження ІІІ у навчання англійської мови студентів із використанням туристичної лексики, що передбачає створення персоналізованих завдань, використання інтерактивних платформ та автентичних матеріалів, а також аналіз ефективності таких підходів, і аналіз результатів та ефективності використання цієї тематики у навчанні.

Методологія цього дослідження базується на аналізі наукових праць і досліджень з використання туристичної лексики в навчанні англійської мови. Використано **методи** аналізу, синтезу та порівняння, що дозволяють порівняти різні підходи до використання туристичної термінології в навчальному процесі. Емпіричні дані також були зібрані на основі практичних прикладів та спостережень за заняттями, які проводяться із застосуванням туристичної тематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У даній статті було розглянуто використання тематичних лексик, зокрема туристичної, у процесі навчання іноземних мов має великий інтерес серед викладачів і особливо вчених філологів. Публікації іноземних науковців відіграють важливу роль у вивченні туристичної термінології, зокрема у контексті її застосування у викладанні англійської мови у вищих навчальних закладах України: Бюлер К., Гаймз Д., Дадлі-Еванс Т, Енніс М., Мінодора С., Нунан Д., Петрі Дж., Стейнтон Г., Хесус Г. Лаборда, Хомський Н. та ін.

Отже, професор мовознавства Віденського університету Бюлер К. у своїй праці “Theory of Language: The Representational Function of Language” (1990) зосереджувався на теорії мови та її функціях у комунікації. Бюлер досліджував, як мова функціонує як засіб передачі значення та як вона виконує різні функції в комунікаційному процесі виділивши три основні функції мови: репрезентативну, апелятивну та емотивну. В його теорії мовного акту також був виражений глибокий вплив на концепції, які згодом були розвинуті іншими вченими в галузі лінгвістики та філософії мови, зокрема його ідеї були прийняті і розвинуті в таких наукових традиціях, як прагматика та семантика. Таким чином, дослідження Бюлера не лише описують теоретичні підходи до функцій мови, але й надають важливі інструменти для розуміння взаємодії мови з соціальними і культурними аспектами.

Питанням аналізу різних підходів до викладання англійської мови для спеціальних цілей, що може включати використання спеціалізованої лексики, такої як туристична, для розвитку всіх мовних компетенцій: читання, слухання, говоріння і письма займався професор Бірмінгемського університету Дадлі-Еванс Т. У своєму дослідженні науковець окреслює, що для ефективного засвоєння туристичної лексики необхідно використовувати різноманітні інтерактивні методи, такі як ігри, рольові вправи та симуляції подорожей, що стимулюють цікавість і залучають студентів до активної роботи (1998).

У свою чергу, у 2006 р. професор лінгвістики та антропології Пенсильванського університету Гаймз Д. у науковій статті “On communicative competence” зосереджує увагу на інтеграції реальних ситуацій у навчальний процес, що має безпосереднє відношення до використання туристичної термінології. У своєму дослідженні автор аналізує концепцію комунікативної компетенції, що включає здатність використовувати мову в реальних ситуаціях, що може бути пов’язано з інтеграцією реальних сценаріїв, включаючи туристичні, у навчальний процес. Він стверджує,

що важливо створювати умови для студентів, в яких вони могли б ефективно застосовувати нові мовні знання в реальних ситуаціях, таких як подорожі чи туристична діяльність. Його роботи підтверджують важливість використання тематик, які пов'язані з реальними контекстами для стимулювання інтересу і практичного засвоєння мови (Гаймз, 2006, с. 269-293).

Використання сучасних технологій в освіті, особливо в навчанні іноземних мов для студентів, які готуються до професійної діяльності в туризмі та інших специфічних сферах, стало надзвичайно популярним з появою веб-сайтів, онлайн-платформ та інших цифрових інструментів у період 2000-х та в 2010-х р.р. Ці технології дозволяють створювати інтерактивні навчальні середовища, що забезпечують доступ до реальних ресурсів і дозволяють студентам активно взаємодіяти з матеріалом, удосконалюючи практичні навички через онлайн-завдання, відео, віртуальні ігри та платформи для спільної роботи. Так Хесус Г. Лаборда (2009, с.258-270) доктор педагогічних наук іспанського університету Алькали, який спеціалізується на навчальних технологіях і методах викладання мов, зокрема в контексті освіти для специфічних цілей, досліджував використання веб-квестів як інструмента для покращення навичок усного спілкування англійською мовою у контексті навчання туризму. Вчений зосереджувався на тому, як веб-квести можуть бути використані в навчанні англійської мови як іноземної для студентів, які навчаються за напрямом туризм. Зокрема, як інтерактивні завдання можуть сприяти розвитку комунікативних навичок, зокрема через діалоги, рольові ігри та інші активності, що вимагають мовної взаємодії. Також, він наголошував на важливості інтеграції технологій, зокрема Інтернет-ресурсів, у процес навчання іноземним мовам. Дослідження також показало, що використання веб-квестів сприяє збільшенню мотивації студентів, оскільки вони дозволяють застосовувати мову в реальних контекстах, наближених до професійної діяльності у сфері туризму (там само).

Продовжуючи розгляд сучасних підходів до навчання іноземних мов у контексті професійної діяльності, не можна не згадати про важливий внесок у розвиток теорії мовного навчання, який зробив відомий американський лінгвіст, професор Массачусетського технологічного інституту Хомський Н. У своїй лінгвістичній науковій роботі, в рамках когнітивної науки та теоретичної лінгвістики, “Knowledge of Language: Its Nature, Origin, and Use” (2011), вчений наголошує на важливості використання реальних контекстів для розвитку мовних компетенцій студентів, що тісно пов'язано з темою туристичної лексики. Автор пропонує, що для ефективного навчання важливо, щоб студенти не лише розуміли мовні структури, але й могли застосовувати їх у контекстах, зокрема в туристичних ситуаціях, що допомагає підвищити мотивацію та мовну практичність (Хомський, 2011).

Після 2010-х р.р. бізнес-англійська в галузі туризму набрала популярності завдяки зростаючій глобалізації туристичних послуг, необхідності ефективної комунікації з міжнародними клієнтами та партнерами, а також розвитку цифрових технологій, що значно розширили можливості для ведення бізнесу на міжнародному рівні. 2013 р. доктор філософії румунського університету імені Костянтина Бранчуші Мінодора С. у своїй науковій роботі “New Approaches to Teaching Business English for Tourism Student” (2013) досліджувала нові методи викладання бізнес-англійської мови для студентів, які навчаються в галузі туризму. Зокрема, науковець акцентувала увагу на важливості адаптації традиційних методів навчання для студентів цієї специфічної галузі, беручи до уваги їхні потреби та особливості. Науковець пропонувала застосування інтерактивних методів, які дозволяють студентам не тільки отримувати теоретичні знання, але й активно практикувати мову в реальних ситуаціях, таких як

написання бізнес-листів, ведення переговорів, обговорення туристичних послуг, що безпосередньо пов'язані з їх майбутньою професією. Метою дослідження було знайти ефективні стратегії викладання, які допоможуть студентам не лише покращити мовні навички, а й сформувані практичні знання, необхідні для роботи в індустрії туризму.

Зважаючи на важливість адаптації методів навчання до специфічних потреб студентів у галузі туризму, варто звернути увагу на підхід, що орієнтується на індивідуальні характеристики та вимоги здобувачів. Один із провідних фахівців у галузі викладання англійської мови як іноземної доктор філософії в галузі прикладної лінгвістики з британського університету Квінсленда Нунан Д. наголошує на важливості аналізу потреб студентів та відповідної адаптації навчальних програм, щоб забезпечити їхню максимальну ефективність. Автор підкреслює, що ефективне викладання можливе лише тоді, коли навчальні матеріали та методи навчання відповідають рівню підготовки, цілям та інтересам студентів. Основні аспекти цього підходу: аналіз потреб студентів, індивідуальний підхід, гнучкість навчальних матеріалів, орієнтованість на результати, залучення студентів до створення навчального процесу (Нунан, 2016).

У зв'язку зі зростаючим попитом на англійськомовних професіоналів у сфері туризму та гостинності, виникає питання дослідження впливу впровадження викладання мови на розвиток комунікативної компетенції студентів у галузі туристичної англійської мови. Доктор філософії Букінгемширського нового університету Стейнтон Г. у своїй роботі "TEFL tourism: The tourist who teaches" (2018) досліджувала тему TEFL туризму (туризм, пов'язаний з викладанням англійської мови як іноземної). TEFL туризм поєднує в собі аспекти викладання та туризму, створюючи унікальний досвід для учасників, що дозволяє не лише отримувати нові знання, але й практично застосовувати їх у реальних життєвих ситуаціях. Цей феномен поширений в різних країнах світу, особливо в тих, де англійська мова є не основною, що зумовлює особливу значущість розвитку комунікативної компетенції серед місцевого населення. Багато учасників розглядають TEFL туризм як можливість здобути досвід та розвивати навички, що значно підвищує їхні професійні перспективи, зокрема в міжнародному контексті. Крім того, така діяльність дозволяє їм познайомитися з новими культурами, традиціями та мовами, що робить процес навчання більш інтерактивним та багатограним. Водночас, викладачі англійської мови в рамках TEFL туризму сприяють підвищенню рівня освіченості серед місцевого населення та активно підтримують навчальні програми, орієнтуючи їх на практичне застосування мови. Це розбіжність у підходах до викладання між Західними країнами та країнами з розвиненим TEFL туризмом, такими як Таїланд, де навчання часто є більш гнучким, акцентуючи увагу на реальних мовних ситуаціях. TEFL туризм, як складне та багатогранне явище, потребує уважного ставлення до різних аспектів, зокрема застосування спеціалізованої термінології, яка може бути ефективним інструментом у викладанні англійської мови. Оскільки туристична термінологія має важливий зв'язок з реальним життям учнів, її використання допомагає створити контекстуальний зв'язок між навчальними матеріалами та практичними завданнями.

У зв'язку з цими тенденціями, дослідження Ennis, M. & Petrie, G. також висвітлюють значення викладання англійської мови для туризму. Обидва дослідники, маючи ступінь доктора філософії працюючи в Нортумбрійському університеті, підкреслювали важливість зв'язку між академічними дослідженнями та реальними викликами в сфері туризму, що дозволяє створювати більш ефективні програми навчання. У своїй книзі "Teaching English for Tourism: Bridging Research and Praxis" (2020) вони досліджували теоретичні концепції, методологічні підходи та практичні

методи викладання, які є важливими для розвитку комунікативних навичок серед студентів та професіоналів туризму. Окрім того, вони звертали увагу на вплив технологій, потребу в культурному розумінні та підтримку розвитку письма (Ennis & Petrie, 2020, p. 783–784).

Такі дослідження проводяться у Німеччині, де активно розвиваються програми з викладання англійської мови в туристичному контексті, зокрема в університетах, таких як Європейський університет Віадрина та Регенсбурзький університет. У грудні 2023 р. в цих університетах були відкриті Українські центри, що свідчить про активну міжнародну співпрацю та можливості для досліджень у туристичній галузі.

Зокрема, у жовтні 2024 р. в Регенсбурзькому університеті було відкрито Міждисциплінарний центр українських студій Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) “Denkraum Ukraine” у партнерстві з Українським Вільним Університетом. Цей центр спрямований на підтримку та розвиток досліджень, пов’язаних з Україною, зокрема в аспектах культури, історії та соціальних наук. Він надає можливості для науковців та студентів з Німеччини та України для спільних досліджень, обміну досвідом та організації конференцій.

Так можна зазначити, що дослідження в галузі використання туристичної термінології в навчанні іноземних мов значно розширюють горизонти викладання та сприяють інтеграції реальних ситуацій у навчальний процес. Внесок іноземних науковців допомагає формулювати нові підходи до викладання у вищих навчальних закладах України, враховуючи сучасні технології та інтерактивні методи, що сприяють розвитку комунікативних компетенцій студентів. Використання спеціалізованої лексики, зокрема туристичної, в контексті вивчення англійської мови дозволяє з’єднати теоретичні знання з практичними навичками, що має велике значення для підготовки фахівців у сфері туризму. Тому ці дослідження активно застосовуються викладачами у вищих навчальних закладах України, зокрема на спеціальності 242 “Туризм і рекреація”, де результати цих наукових робіт інтегруються у викладання, що сприяє модернізації навчальних програм та підвищенню якості підготовки студентів.

На основі цих досліджень можна стверджувати, що туристична тематика має величезний потенціал у навчанні англійської мови, оскільки вона забезпечує студентам не лише теоретичні знання, а й практичний досвід, який можна застосовувати в реальних умовах.

Виклад та обговорення основного матеріалу дослідження. Вивчення іноземної мови через туристичну термінологію дає студентам можливість використовувати слова та вирази, які безпосередньо пов’язані з реальними життєвими ситуаціями. Туристична лексика охоплює широкий спектр тем, таких як подорожі, готелі, транспорт, їжа та культурні об’єкти, що дозволяє студентам не лише вчитися, а й активно використовувати англійську мову в ситуаціях, з якими вони можуть зіткнутися під час подорожей або спілкування з іноземцями. Такий підхід робить навчання більш практичним і мотивує студентів до вивчення мови.

Крім того, туристична термінологія є легкою для запам’ятовування завдяки її близькості до повсякденних ситуацій. Студенти можуть бачити, як ці слова і вирази застосовуються в реальному житті, що покращує їхнє розуміння і допомагає швидко освоювати новий лексичний матеріал. Зв’язок між термінами та реальними подіями або потребами сприяє природному засвоєнню мови, що важливо для тих, хто прагне до практичного використання мови у різних контекстах.

Ще одна перевага туристичної лексики полягає в її універсальності та міжнародності. Туризм є однією з найбільш глобальних сфер діяльності, і тому

лексика, що стосується подорожей, є загальною в багатьох країнах. Студенти, що вивчають англійську мову через туристичні терміни, отримують шанс краще орієнтуватися в міжнародному середовищі, знижуючи мовний бар'єр і полегшуючи комунікацію з людьми різних національностей.

Базуючись на теоретичних засадах, викладених британським науковцем Нунаном Д. у його дослідженні “Practical English Language Teaching”, розглянемо більш детально основні аспекти ефективного викладання.

Аналіз потреб студентів: перед початком навчання викладач має з'ясувати, для чого студентам потрібна англійська мова, які навички вони хочуть розвинути, і в яких ситуаціях вони планують її використовувати.

Отже, туристи потребують лексики для бронювання готелів, купівлі квитків, спілкування в аеропортах чи ресторанах, а бізнесмени – формул для ділових переговорів. У підручнику “English for Tourism and Hospitality: Professional English” представлено вправи, які допомагають студентам освоїти відповідну лексику. Так, розділ “Booking a Hotel Room” (р. 23–25) містить діалоги та завдання на практику фраз для бронювання номерів у готелі, а розділ “At the Airport” (р. 45–47) зосереджений на лексичних конструкціях, необхідних для спілкування в аеропортах (McKeown, 2016, р. 23–25; р. 45–47).

Індивідуальний підхід: у роботі підкреслюється, що кожен студент має власний стиль навчання та темп засвоєння матеріалу. Дослідник Nunan, D. (2016) рекомендує викладачам адаптувати свої уроки таким чином, щоб враховувати ці індивідуальні відмінності.

Гнучкість навчальних матеріалів: навчальні програми повинні бути достатньо гнучкими, щоб відповідати як загальним цілям курсу, так і конкретним потребам кожної групи або студента. Відповідно, якщо більшість студентів прагне вдосконалити розмовну англійську, викладач може використовувати завдання з підручника “New Language Leader Intermediate”, де представлено вправи для розвитку навичок говоріння в реальних ситуаціях, таких як участь у дискусіях, дебатах або підготовка презентацій (Cotton, Falvey & Kent, 2016, р. 74–75).

Орієнтованість на результати: викладання англійської мови має бути спрямованим на досягнення конкретних результатів, які можна виміряти. До них належать здатність вільно спілкуватися на туристичні теми, розуміння автентичних текстів або складання письмових заяв, що розглядається в підручнику “English for Tourism and Hospitality”. У цьому підручнику подано вправи для розвитку практичних навичок, таких як бронювання готелів, складання маршрутів та написання відгуків на туристичних сайтах (Walker, & Harding, 2020, р. 45–52).

Залучення студентів до створення навчального процесу: Дослідник Nunan, D заохочує викладачів залучати студентів до обговорення їхніх навчальних цілей і підбору матеріалів. Це сприяє підвищенню мотивації студентів і створенню комфортного навчального середовища (Nunan, 2016).

2. Туристична лексика як частина навчальної програми.

Лексика, пов'язана з туристичною сферою, відіграє значну роль у навчальних програмах з іноземних мов, оскільки її використання сприяє розвитку практичних умінь, які відповідають запитам сучасного світу. Вивчення мовних конструкцій, пов'язаних з туризмом, дозволяє студентам не тільки вивчати граматику і лексику, а й розвивати міжкультурну компетенцію. Це особливо важливо в умовах глобалізації, коли багато людей подорожують, працюють або спілкуються за межами своєї країни. У цьому контексті туристична лексика допомагає студентам адаптуватися до різноманітних ситуацій у міжкультурних комунікаціях.

Інтеграція туристичної тематики в навчальні програми також покращує мотивацію студентів, оскільки це дозволяє їм краще усвідомити практичне значення іноземної мови. Лексика, яка безпосередньо застосовується в повсякденному житті, стає більш зрозумілою і корисною для студентів, що підвищує їхню зацікавленість у навчанні. Тури, поїздки, планування подорожей – все це створює образ реального використання мови, а не просто абстрактного процесу. Так, у підручнику “English for Tourism” представлені вправи, які охоплюють теми планування подорожей, бронювання готелів та спілкування з туристами, що дозволяє студентам практикувати мову в контекстах, близьких до реального життя (Johnson, 2019, p. 45–78).

Туристична термінологія також є важливою частиною багатьох освітніх стандартів і сертифікованих програм. Таким чином, у підручнику “The Official Cambridge Guide to IELTS” містяться розділи, присвячені туристичній лексиці, зокрема вправи на читання текстів про популярні туристичні напрямки, бронювання готелів, а також написання есе, пов’язаних із подорожами. Ці завдання дозволяють студентам практикувати мовні навички в реальних ситуаціях, що є актуальним для іспитів IELTS (Cullen, French, & Jakeman, 2016, c. 157–164).

3. Адаптація під мовний рівень студентів.

Підбір туристичної лексики відповідно до рівня знань студентів є ключовим елементом навчального процесу. Для початківців слід використовувати прості слова і вирази, які відповідають основним життєвим ситуаціям, таким як замовлення квитка, пошук готелю чи вибір страв у ресторані. Використання карток з малюнками або відеоматеріалів також допомагає створити асоціації між лексикою та реальними об’єктами або подіями, що полегшує засвоєння нових слів (Walker & Harding, 2020, p. 56–57).

Для студентів середнього рівня доцільно використовувати більш складні структури та вирази, серед яких фразові дієслова, складніші форми часів, а також лексичні одиниці, що стосуються специфічних аспектів туризму, зокрема екскурсій, місцевих традицій або технічних термінів, пов’язаних із бронюванням через онлайн-системи, купівлею квитків, типами номерів у готелях тощо. Це дозволяє глибше проникнути в тему і розвивати навички комунікації в більш складних ситуаціях (Wyatt, 2016).

Для просунутих студентів можна пропонувати тексти та ситуації, що вимагають використання більш специфічної термінології. Це можуть бути тематичні бесіди про міжнародний туризм, подорожі по незвичних маршрутах або навіть планування власних турів для груп туристів. Така адаптація дозволяє студентам на практиці застосовувати здобуті знання та розвивати вміння використовувати мову в професійних або академічних контекстах (Dubicka & Keefe, 2017).

4. Розробка навчальних матеріалів.

Створення навчальних матеріалів із врахуванням туристичної лексики займає важливе місце в організації освітнього процесу. Підручники та робочі зошити мають бути орієнтовані на різні рівні знань студентів, що дозволяє їм поетапно опановувати нову інформацію. Для початківців доцільно створювати завдання, які включають базові фрази для подорожей, вивчення назв основних туристичних об’єктів та дій. Завдання, які включають фото або картинки, значно полегшують засвоєння нового матеріалу, тому такі ресурси є незамінними в роботі з молодшими студентами.

Онлайн матеріали можуть бути ефективним інструментом для закріплення туристичної лексики. Відеоуроки, що містять діалоги в готелі чи на автовокзалі, допомагають студентам звикнути до реальних мовних ситуацій. Прослуховування аудіозаписів з відповідною лексикою дозволяє тренувати навички слухання, а також дає змогу зосередитись на вимові та інтонації, що є важливими аспектами комунікації.

Інтерактивні матеріали, такі як мобільні додатки або онлайн-платформи для практики англійської мови, також мають важливе значення у розвитку мовних навичок. Завдяки таким ресурсам студенти можуть практикуватися в реальному часі, виконуючи різноманітні вправи з використанням туристичної лексики. Це дозволяє зробити процес навчання більш динамічним та цікавим. Серед корисних ресурсів варто відзначити мобільний додаток Memrise: English for Travel та онлайн-платформу BBC Learning English – English at the Airport, які пропонують інтерактивні вправи з туристичною лексикою. Студенти можуть виконувати завдання на бронювання готелів, спілкування в аеропортах або ресторанах, а також практикувати діалоги з носіями мови через віртуальні симуляції.

5. Практичні приклади: використання туристичних текстів, діалогів і вправ для розвитку різних мовних компетенцій.

Практичні приклади туристичних текстів, представлені в підручниках, мають важливе значення для розвитку мовних компетенцій студентів. Студенти можуть читати тексти, що описують популярні туристичні місця, планування подорожей або відгуки туристів. Ці тексти допомагають не лише засвоювати нову лексику, але й покращують навички розуміння прочитаного.

Одним із таких ресурсів є електронний підручник “Англійська мова для туристичної індустрії. Частина 1”, створений українськими авторами Хоменко О. та Сотниковим А. (2024), викладачами Київського національного лінгвістичного університету. Розробка таких підручників є надзвичайно актуальною, оскільки вони відповідають потребам сучасної освіти і сприяють ефективному викладанню туристичної термінології в англійській мові. Створення навчальних матеріалів, орієнтованих на специфіку українських студентів, дозволяє глибше врахувати культурні та професійні особливості, що значно покращує процес навчання в галузі туризму (Хоменко & Сотников, 2024).

Практичні завдання допомагають студентам бачити реальні результати свого навчання, оскільки вони використовують мовні навички не тільки в теорії, а й на практиці. Це сприяє підвищенню мотивації до навчання, оскільки студенти відчувають значущість отриманих знань і їхній вплив на реальний світ. Крім того, завдання, які стосуються туристичної тематики, мають розважальний елемент, що додає динаміки в уроки і робить їх більш цікавими (Хоменко & Сотников, 2024, с. 52–53).

Діалоги на туристичні теми є ще одним важливим інструментом. Вони допомагають студентам зрозуміти, як використовувати туристичну лексику у повсякденному спілкуванні. Студенти можуть рольово перевтілюватися в туристів, працівників готелів або гідів, що не лише дозволяє розвивати мовні навички, але й готує студентів до реальних життєвих ситуацій, з якими вони можуть зіткнутися під час подорожей. Сценарії взаємодії, такі як спілкування між туристами та готельними працівниками або розмови між мандрівниками, допомагають засвоїти фрази, необхідні для бронювання номерів, купівлі квитків, оренди транспорту та запитів про місцеві пам'ятки. Це дозволяє студентам практикувати реальні мовні навички у безпечному середовищі класу (там само, с. 145).

Інтеграція туристичної лексики в навчальний процес через практичні завдання є важливою методикою, яка допомагає підвищити рівень мотивації студентів. Практичні завдання стимулюють студентів до активного застосування нових знань у реальних ситуаціях, що робить навчання більш значущим і релевантним для них. Одне з таких завдань передбачає створення туристичних маршрутів, у яких студенти використовують відповідну лексику для опису пам'яток, ресторанів, готелів і транспортних засобів. Це завдання дає змогу студентам не лише практикувати

лексику, але й досліджувати різні аспекти туристичної індустрії, що зацікавлює їх у навчальному процесі (там само, с. 75).

Інтерактивні підходи до навчання відіграють важливу роль у процесі вивчення іноземної мови, оскільки вони активно залучають студентів до мовної діяльності, що робить навчання більш ефективним і цікавим. Одним із таких підходів є використання інтерактивних вправ, які дозволяють студентам не лише активно взаємодіяти з матеріалом, а й реалізувати свої мовні навички на практиці. Завдання на співвіднесення термінів і зображень, заповнення пропусків у текстах із туристичною лексикою сприяють активному засвоєнню та використанню нових слів.

Метод “мовних подорожей” є одним з інноваційних підходів у навчанні іноземних мов, який суттєво покращує мовні навички студентів. Цей метод передбачає симуляцію реальних подорожей, де студенти стикаються з типовими ситуаціями, що можуть виникати під час подорожей, і навчаються їх вирішувати на іноземній мові. У межах такого підходу студенти можуть “відвідувати” різні міста чи країни, виконуючи завдання, пов’язані з бронюванням житла, пошуком маршрутів або спілкуванням із місцевими жителями (Learn English Teens by British Council, 2025).

Симуляція подорожей дозволяє студентам отримати практичний досвід використання туристичної лексики в реальних контекстах. Завдяки такій методиці студенти не лише вчать нові слова, а й відчують, як правильно застосовувати їх у різних мовних ситуаціях, що підвищує рівень їхньої мовної впевненості. Крім того, симуляції подорожей можуть бути організовані в класі за допомогою карт, інтернет-ресурсів або спеціальних програм, що створюють атмосферу “реальної подорожі” і дозволяють студентам поринути в мовне середовище.

Під час таких вправ студенти не лише вивчають туристичну термінологію, але й одночасно розвивають навички міжкультурної комунікації. Вони вчаться взаємодіяти з людьми з різних культур, дізнаються більше про традиції та особливості інших країн, що є додатковим плюсом при вивченні іноземної мови.

6. Ефективність використання туристичних тем у навчанні англійської мови.

Залучення студентів через подорожі є потужним методом для підвищення мотивації до вивчення англійської мови. Туристичні теми є особливо привабливими для молодих людей, оскільки вони можуть асоціюватися з бажанням подорожувати, пізнавати нові країни та культури. Вивчення англійської мови через туристичні аспекти допомагає студентам зв’язати навчання з їхніми інтересами та особистими цілями. Подорожі стають не тільки предметом вивчення, але й мотивують студентів активно засвоювати нову лексику, адже кожен студент може уявити себе в реальних умовах, використовуючи мову для вирішення завдань.

Використання інформації про популярні туристичні напрямки, відомі пам’ятки, ресторани та культурні заходи в навчальних матеріалах робить уроки не лише пізнавальними, а й захоплюючими. Студенти можуть обговорювати свої мрії про подорожі, планувати уявні поїздки або створювати туристичні маршрути, що дозволяє використовувати мовні навички в творчій та мотиваційній діяльності.

Залучення через подорожі також дозволяє студентам краще зрозуміти, що вивчення мови – це не лише граматики та лексики, а й можливість жити в багатокультурному світі, спілкуватися з людьми з різних країн і розширювати горизонти. Цей підхід підвищує зацікавленість студентів і робить вивчення мови більш реальним і практичним.

7. Розширення культурного світогляду: як туристична термінологія знайомить студентів з різними культурами та традиціями.

Вивчення туристичної лексики допомагає студентам не лише оволодіти мовою, а й значно розширює їхній культурний кругозір. Туризм як сфера діяльності тісно

пов'язаний з культурними традиціями та звичаями різних країн, що дає студентам можливість ознайомитися з різноманіттям культурних аспектів. Використання туристичної лексики під час навчання дозволяє студентам вивчати не тільки нові слова, але й традиції, кухню, свята, архітектуру та інші елементи культурної спадщини різних країн.

Крім того, при вивченні термінів, що стосуються культурних аспектів туризму, студенти можуть дізнаватися про історичні пам'ятки, природні чудеса та специфіку обслуговування туристів у різних країнах. Це сприяє розвитку міжкультурної компетентності, що є важливою складовою вивчення іноземної мови. Вони не лише вивчають лексику, але й занурюються в історію і традиції країн, що їх цікавлять.

Таким чином, туристична термінологія стає не лише засобом комунікації, а й каналом для культурного пізнання. Розширення культурного кругозору є важливим аспектом навчання, який допомагає студентам краще розуміти і сприймати інші народи та їхні звичаї, а також допомагає використовувати мову для міжкультурного спілкування.

8. Огляд досліджень і відгуків студентів про використання туристичної тематики у навчанні іноземної мови.

Важливо підсумувати результати використання туристичної термінології в навчанні англійської мови, враховуючи дослідження, побажання студентів, а також відгуки стейкхолдерів, включаючи викладачів, роботодавців та практиків у туристичній галузі. Проведені опитування серед випускників показали, що інтеграція туристичної лексики має значний вплив на рівень підготовленості студентів до реальних комунікаційних ситуацій у міжнародному середовищі.

Таким чином, роботодавці завжди відзначають покращення мовних навичок випускників, зокрема здатності швидко адаптуватися до специфічних вимог туристичної індустрії.

Відгуки студентів зазвичай підтверджують високу ефективність використання туристичних тем у навчанні. Більшість студентів вважають, що такі завдання роблять процес вивчення мови більш захоплюючим і практичним, оскільки дозволяють їм спілкуватися на теми, які є близькими і актуальними для повсякденного життя. Вони також зазначають, що навчання через подорожі допомагає не лише вивчити нові слова, а й покращити навички міжкультурного спілкування, оскільки студенти отримують знання про інші країни, їхню культуру та традиції (ЗВІТ про результати акредитаційної експертизи освітньої програми, 2022).

Вибірково порівнюючи відгуки студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів різних вищих навчальних закладів України можна відзначити певні відмінності. Студенти бакалаврського рівня частіше наголошують на важливості практичного застосування туристичної лексики у реальних ситуаціях, підкреслюючи, що це допомагає їм швидше засвоїти матеріал та підвищити мотивацію до навчання. Вони зацікавлені в розвитку комунікаційних навичок для повсякденного використання мови. Натомість магістранти акцентують увагу на розвитку більш глибоких і спеціалізованих навичок, таких як здатність вести професійну комунікацію у сфері туризму, що може бути корисним для їх майбутньої кар'єри. Вони також зазначають, що туристична лексика сприяє розвитку аналітичного мислення та здатності до адаптації в різних міжнародних контекстах.

Таким чином, використання туристичної лексики є перспективним як для випускників бакалаврських програм, які здобувають базові навички для комунікації в міжнародному середовищі, так і для магістрів, які можуть застосовувати ці знання на більш високому рівні, зокрема в професійних і спеціалізованих ситуаціях (Опитування випускників, здобувачів і роботодавців КНЛУ, 2023).

Оцінка ефективності цього підходу також підтверджується високими результатами тестів та іспитів, де студенти, які вивчали туристичну лексику, показали кращі результати порівняно з тими, хто навчався за традиційною методикою. Вони не лише краще розуміють матеріал, але й використовують нову лексику більш впевнено і природно в реальних ситуаціях. Це дозволяє зробити висновок, що методика інтеграції туристичної тематики в навчальний процес є ефективною і повинна застосовуватися для покращення якості навчання англійської мови.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Використання туристичної лексики у навчанні англійської мови доводить свою ефективність завдяки її актуальності та практичності. Зв'язок цієї лексики з реальними ситуаціями дозволяє студентам швидше та краще засвоювати нові слова і вирази. Вивчення термінології, що стосується подорожей, розширює знання студентів і дає їм впевненість у повсякденному спілкуванні на міжнародному рівні. Перспективи подальшого дослідження з цієї теми можуть включати вивчення специфічних туристичних термінів, що відрізняються у різних англійськомовних країнах.

Інтеграція туристичної термінології в навчальні програми є важливим кроком для розвитку мовних навичок студентів. Це не лише забезпечує практичні знання, але й сприяє формуванню міжкультурної компетенції. У майбутньому варто дослідити, як адаптувати туристичну тематику для різних дисциплін та рівнів навчання, зокрема на основі новітніх педагогічних технологій.

Адаптація туристичної лексики залежно від рівня знань студентів є ключовою для ефективного навчання. Для початківців термінологія має бути простою і доступною, тоді як для більш досвідчених студентів можна використовувати складні мовні конструкції. Перспективи дослідження цієї теми можуть включати розробку різнорівневих курсів, що враховують індивідуальні потреби кожної групи студентів.

Розробка спеціалізованих навчальних матеріалів для вивчення туристичної лексики є важливим етапом у забезпеченні високої якості навчання. Створення підручників, посібників, науково-методичних матеріалів, сприяє поглибленню знань студентів, роблячи процес навчання більш цікавим та інтерактивним. Важливу роль у цьому процесі відіграють іноземні матеріали, такі як підручники та посібники, що використовуються для розширення словникового запасу та ознайомлення з культурними аспектами різних країн. Інтеграція іноземних сайтів та онлайн-ресурсів з використанням ШІ, таких як туристичні платформи або відео-уроки, дозволяє студентам отримувати автентичні матеріали, що наближають навчання до реальних ситуацій. Ці ресурси допомагають не тільки збагачувати лексику, але й розвивати навички критичного мислення, оскільки студенти можуть порівнювати різні підходи до використання термінів у реальному житті. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на аналіз ефективності різних типів матеріалів у навчанні іноземних мов та оцінку впливу використання іноземних ресурсів на мотивацію і якість мовної підготовки студентів.

Практичні приклади, такі як туристичні тексти, діалоги і вправи, є невід'ємною частиною процесу навчання. Вони дозволяють студентам застосовувати теоретичні знання в реальних мовних ситуаціях, покращуючи їх мовні компетенції. У майбутньому варто провести дослідження щодо оптимальних типів вправ для розвитку кожної з мовних навичок.

Інтерактивні вправи, ігри та симуляції стають важливим інструментом у вивченні туристичної лексики. Вони сприяють активному залученню студентів і допомагають краще запам'ятовувати нові слова та вирази через практичне застосування. Перспективами подальших досліджень є розробка нових інтерактивних методів навчання, які інтегрують сучасні технології та ігрові елементи в навчальний процес.

Метод симуляції подорожей як спосіб покращення мовних навичок є ефективним, оскільки дозволяє студентам застосовувати знання англійської мови в реальних умовах. Перспективи дослідження включають створення курсів або програм, які б виключали активні методи симуляції подорожей, а також дослідження їх впливу на рівень мовної компетенції студентів (McKeown, 2016).

Використання реальних ситуацій, таких як бронювання готелів або замовлення їжі в ресторані, купівля квитків є важливим для кращого засвоєння туристичної лексики. Цей підхід допомагає студентам опанувати мову, яка необхідна в повсякденному житті. Подальші дослідження можуть зосередитися на вивченні, які реальні ситуації є найбільш ефективними для навчання на різних рівнях знань (Cotton, Falvey & Kent, 2016, p. 74–84).

Інтеграція теоретичних знань з нормативних дисциплін у процес вивчення туристичної термінології англійською мовою з використанням автентичних американських підручників дозволяє студентам не тільки освоїти професійну лексику, а й розуміти її застосування в контексті конкретних дисциплін.

В університетах України на першому курсі студенти мають можливість ознайомитися з термінами, що стосуються розвитку туризму та основ туристичної діяльності завдяки дисциплінам, таким як “Основи рекреації” та “Історія світового і вітчизняного туризму”. Вправи з використанням термінів “sustainable tourism” (стійкий туризм) або “heritage tourism” (туризм на основі спадщини) сприяють глибшому розумінню цих понять у контексті міжнародного та національного туризму (Goeldner & Ritchie, 2018, p. 210; p. 185).

Продовжуючи навчання, на другому курсі студенти вивчають дисципліни, такі як “Географія туризму” та “Організація екскурсійної діяльності”. В цих курсах термінологія, пов’язана з “tourist destinations” (туристичні дестинації) та “tourism itineraries” (туристичні маршрути), є важливою для розвитку професійних компетенцій. Вправи допомагають студентам поглибити знання щодо географічного розподілу туристичних потоків та організації подорожей (Miossec, 2017, p. 102; p. 118).

На третьому курсі, продовжуючи загальне вивчення туризму, студенти вивчають дисципліни, такі як “Економіка туризму” та “Організація готельного господарства”, що вимагають володіння термінами, пов’язаними з економічними аспектами туризму, такими як “tourism revenue” (дохід від туризму) та “hospitality management” (управління гостинністю). Вправи дозволяють студентам застосовувати ці терміни в реальних економічних ситуаціях (Stynes, 2020, p. 56, p. 155).

Завершуючи навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, в рамках дисциплін “Менеджмент у туризмі” та “Туристичний брендинг” на четвертому курсі важливо застосовувати лексичні одиниці, пов’язані з “destination marketing” (маркетинг дестинацій) та “branding strategies” (стратегії брендування). Вправи сприяють розвитку стратегічного мислення при розробці та впровадженні брендів для туристичних дестинацій (Fletcher et al., 2016, p. 278; p. 295).

На магістратурі дисципліни, такі як “Туризмологія” та “Аналіз і оцінка туристично-рекреаційного потенціалу України”, включають терміни, які вимагають поглибленого розуміння специфіки туристичного ринку, такі як “tourism impact assessment” (оцінка впливу туризму) та “regional tourism development” (розвиток регіонального туризму). Підручник містить вправи, що допомагають студентам оцінювати потенціал і розвиток туристичних напрямків (Bieger, Laesser & Beritelli, 2021, p. 189; p. 243).

Тематичні уроки про подорожі можуть значно підвищити інтерес студентів до вивчення англійської мови. Вони допомагають зробити навчання не лише корисним, але й цікавим. Перспективи дослідження в цьому напрямі включають вивчення

методик залучення студентів через практичні завдання та проведення тематичних заходів, пов'язаних з подорожами.

Туристична термінологія є потужним інструментом для розширення культурного кругозору студентів, а її вивчення сприяє кращому розумінню інших народів. З огляду на сучасні тенденції розвитку вищої освіти, що перебуває в процесі глибинних змін через реформи, більшість вищих навчальних закладів України вже мають спеціальність 242 Туризм і рекреація. У цьому контексті провідними навчальними закладами є Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Львівський національний університет імені Івана Франка та Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Ці університети активно інтегрують туристичну термінологію в навчальні програми, що дозволяє студентам глибше оволодіти мовою та підвищити їх міжкультурну компетенцію.

Практичні завдання є важливим компонентом у навчанні англійської мови за допомогою туристичної лексики, оскільки вони дають студентам можливість застосовувати знання на практиці. Подальші дослідження можуть зосередитися на визначенні найбільш ефективних типів завдань для кожного рівня навчання, а також на вивченні їх впливу на мотивацію студентів.

Результати використання туристичної лексики в навчанні демонструють її високу ефективність. Студенти не тільки швидше освоюють нову лексику, але й краще розуміють реальні ситуації, де ця лексика може бути застосована. Перспективи подальшого дослідження включають вивчення довгострокового впливу такої методики на мовні навички студентів і її застосування в інших дисциплінах.

ЛІТЕРАТУРА

- Київський національний лінгвістичний університет. (2022). *Звіт про результати акредитаційної експертизи освітньої програми 242 “Туризм”*. Отримано з <https://surl.li/fdyqes>
- Київський національний лінгвістичний університет. (2023). *Опитування випускників, здобувачів і роботодавців КНЛУ*. Отримано з <https://surl.li/wludzu>
- Литвин, А. А. (2018). *Лексико-фразеологічні інновації англійської мови сфери спорту та туризму (з англо-українським словником)*. Ліга-Прес.
- Петрушова, Н. & Кравченко, В. (2021). Використання професійно орієнтованих текстів на заняттях з англійської мови для студентів спеціальності “Туризм”. У А. Abdullayev & І. Rebar (Eds.), *Modern education, training and upbringing* (pp. 519–526). Primedia eLaunch. <https://doi.org/10.46299/ISG.2021.MONO.PED.I>
- Прима, В. В. (2018). *Туристична термінологія: Семантика і функціонування*. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет.
- Український Вільний Університет. (н.д.). *У Регенсбурзі у партнерстві з УВУ відкрито Центр українських студій Denkraum Ukraine*. Отримано з <https://ufu-muenchen.de/u-regenzburzi-u-partnerstvi-z-uvu-vidkryto-czentr-ukrayinskyh-studij-denkraum-ukraine/>
- Хоменко О. В. & Сотников А. В. Англійська мова для туристичної індустрії. Частина 1 : підручник (електронне навчальне видання) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 242 “Туризм і Рекреація” (англійською мовою). Видав. центр КНЛУ.

- BBC Learning English. (n.d.). *English at the airport*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
- Bieger, T., Laesser, C., & Beritelli, P. (2021). *Tourism management: An introduction*. Springer.
- Bühler, K. (1990). *Theory of language: The representational function of language* (D. F. Goodwin, Trans.). John Benjamins Publishing Company.
- Busuu. (n.d.). *Learn languages online*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.busuu.com>
- Chomsky, N. (2011). *Knowledge of language: Its nature, origin and use*. Cambridge University Press.
- Cotton, D., Falvey, D., & Kent, S. (2016). *New language leader intermediate*. Pearson Education.
- Cullen, P., French, A., & Jakeman, V. (2016). *The official Cambridge guide to IELTS for academic & general training*. Cambridge University Press.
- Dubicka, I., & O'Keeffe, M. (2017). *English for international tourism* (3rd ed.). Pearson Education.
- Dudley-Evans, T., & St. John, M. J. (1998). *English language development for special purposes: An interdisciplinary approach*. Cambridge University Press.
- Elllo.org. (n.d.). *English listening lesson library online*. Retrieved January 27, 2025, from <https://elllo.org>
- Ennis, M., & Petrie, G. (2020). *Teaching English for tourism—Bridging research and praxis. Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 8(3), 783–784.
- Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2016). *Tourism management*. Pearson Education.
- Goeldner, C. R., & Ritchie, J. R. B. (2018). *Tourism: Principles, practices, philosophies* (13th ed.). Wiley.
- Hymes, D. (2006). On communicative competence. In J. B. Pride & J. Holmes (Eds.), *Sociolinguistics: Selected readings* (pp. 269–293). Penguin.
- Johnson, L. R. (2019). *Teaching English through tourism: Enhancing language skills through thematic vocabulary*. Cambridge University Press.
- Laborda, J. G. (2009). Using web-quests for oral communication in English as a foreign language for tourism studies. *Educational Technology & Society*, 12(1), 258–270.
- Learn English Teens by British Council. (n.d.). *Learn English teens*. Retrieved January 27, 2025, from <https://learnenglishteens.britishcouncil.org>
- McKeown, J. (2016). *English for tourism and hospitality: Professional English*. Oxford University Press.
- Memrise. (n.d.). *English for travel*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.memrise.com/learn-english>
- Miossec, R. (2017). *Tourism geography*. Routledge.
- Nunan, D. (2016). *Practical English language teaching*. McGraw-Hill.
- Quizlet. (n.d.). *Tourism learning modules*. Retrieved January 27, 2025, from <https://quizlet.com/search?query=Tourism&type=sets&useOriginal=>
- Stynes, D. J. (2020). *Tourism economics*. Michigan State University.
- Walker, R., & Harding, K. (2020). *English for tourism and hospitality*. Oxford University Press.
- Wyatt, R. (2016). *Check your English vocabulary for travel & tourism*. Bloomsbury Publishing.

REFERENCES

- Kyivskyi natsionalnyi linhvistychnyi universytet. (2022). *Zvit pro rezultaty akredytatsiinoi ekspertyzy osvithoi prohramy 242 «Turyzm»*. Otrymano z <https://surl.li/fdyqes>
- Kyivskyi natsionalnyi linhvistychnyi universytet. (2023). *Opytuvannia vypuskniv, zdobuvachiv i robotodavtsiv KNLU*. Otrymano z <https://surl.li/wludzu>
- Lytvyn, A. A. (2018). *Leksyko-frazeolohichni innovatsii anhliiskoi movy sfery sportu ta turyzmu (z anhlo-ukrainskym slovnykom)*. Lviv: Liha-Pres.
- Petrushova, N. & Kravchenko, V. (2021). Vykorystannia profesiino oriientovanykh tekstiv na zaniattiakh z anhliiskoi movy dlia studentiv spetsialnosti «Turyzm». U A. Abdullayev & I. Rebar (Eds.), *Modern education, training and upbringing* (pp. 519–526). Boston: Primedia eLaunch. <https://doi.org/10.46299/ISG.2021.MONO.PED.I>
- Pryma, V. V. (2018). *Turystychna terminolohiia: Semantyka i funktsionuvannia*. Kyiv: Kyivskyi natsionalnyi torhovelno-ekonomichnyi universytet
- Ukrainskyi Vilnyi Universytet. (n.d.). U *Rehensburzi u partnerstvi z UVU vidkryto Tsentru ukrainskykh studii Denkraum Ukraine*. Otrymano z <https://ufu-muenchen.de/u-regenzburzi-u-partnerstvi-z-uvu-vidkryto-czentr-ukrayinskyh-studij-denkraum-ukraine/>
- Khomenko O. V. & Sotnykov A. V. *Anhliiska mova dlia turystychnoi industrii*. Chastyna 1 : pidruchnyk (elektronne navchalne vydannia) dlia zdobuvachiv pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity, spetsialnist 242 «Turyzm i Rekreatsiia» (anhliiskoiu movoiu). Kyiv: Vydav. tsentr KNLU.
- BBC Learning English. (n.d.). *English at the airport*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.bbc.co.uk/learningenglish>
- Bieger, T., Laesser, C., & Beritelli, P. (2021). *Tourism management: An introduction*. Springer.
- Bühler, K. (1990). *Theory of language: The representational function of language* (D. F. Goodwin, Trans.). John Benjamins Publishing Company.
- Busuu. (n.d.). *Learn languages online*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.busuu.com>
- Chomsky, N. (2011). *Knowledge of language: Its nature, origin and use*. Cambridge University Press.
- Cotton, D., Falvey, D., & Kent, S. (2016). *New language leader intermediate*. Pearson Education.
- Cullen, P., French, A., & Jakeman, V. (2016). *The official Cambridge guide to IELTS for academic & general training*. Cambridge University Press.
- Dubicka, I., & O'Keeffe, M. (2017). *English for international tourism* (3rd ed.). Pearson Education.
- Dudley-Evans, T., & St. John, M. J. (1998). *English language development for special purposes: An interdisciplinary approach*. Cambridge University Press.
- Elllo.org. (n.d.). *English listening lesson library online*. Retrieved January 27, 2025, from <https://elllo.org>
- Ennis, M., & Petrie, G. (2020). *Teaching English for tourism—Bridging research and praxis*. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 8(3), 783–784.
- Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2016). *Tourism management*. Pearson Education.

- Goeldner, C. R., & Ritchie, J. R. B. (2018). *Tourism: Principles, practices, philosophies* (13th ed.). Wiley.
- Hymes, D. (2006). On communicative competence. In J. B. Pride & J. Holmes (Eds.), *Sociolinguistics: Selected readings* (pp. 269–293). Penguin.
- Johnson, L. R. (2019). *Teaching English through tourism: Enhancing language skills through thematic vocabulary*. Cambridge University Press.
- Laborda, J. G. (2009). Using web-quests for oral communication in English as a foreign language for tourism studies. *Educational Technology & Society*, 12(1), 258-270.
- Learn English Teens by British Council. (n.d.). *Learn English teens*. Retrieved January 27, 2025, from <https://learnenglishteens.britishcouncil.org>
- McKeown, J. (2016). *English for tourism and hospitality: Professional English*. Oxford University Press.
- Memrise. (n.d.). *English for travel*. Retrieved January 27, 2025, from <https://www.memrise.com/learn-english>
- Miossec, R. (2017). *Tourism geography*. Routledge.
- Nunan, D. (2016). *Practical English language teaching*. McGraw-Hill.
- Quizlet. (n.d.). *Tourism learning modules*. Retrieved January 27, 2025, from <https://quizlet.com/search?query=Tourism&type=sets&useOriginal=>
- Stynes, D. J. (2020). *Tourism economics*. Michigan State University.
- Walker, R., & Harding, K. (2020). *English for tourism and hospitality*. Oxford University Press.
- Wyatt, R. (2016). *Check your English vocabulary for travel & tourism*. Bloomsbury Publishing.